

I Guds händer - Vägsträcka 11 Den gyllene Statyn Dan 3:1-7

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-01-05
Senast uppdaterad 2008-01-06

Kung Nebukadnessar lät göra en staty av guld, trettio meter hög och tre meter bred, och den reste han på Duraslätten i provinsen Ba-bel. Han sände sedan en kallelse till satraperna, guvernörerna och ståthållarna, till rådgivarna, skattmästarna, domarna, uppsynings-männen och alla andra makthavare i provinserna att komma till invigningen av den staty som han låtit resa. Då samlades satrape-rna, guvernörerna och ståthållarna, rådgivarna, skattmästarna, do-marna, uppsyningsmännen och alla andra makthavare i provin-serna för att inviga statyn. När de nu stod framför statyn som Nebukadnessar hade rest, ropade en härold med hög röst; "Detta är befallningen till alla folk, nationer och språk: i samma stund som ni hör ljudet av horn, pipa, cittra, luta, psaltare, säckpipa och alla andra slags musikinstrument, skall ni falla ned och tillbe den gyl-lene staty som kung Nebukadnessar har rest. Den som inte faller ned och tillber kommer genast att kastas i en brinnande ugn." Och så snart de hörde ljudet av horn, pipa, cittra, luta, psaltare, säck-pipa och alla andra slags musikinstrument, föll alla ned, alla folk, nationer och språk, och tillbad den gyllene staty som kung Nebu-kadnessar hade rest.

Nebukadnessar var en man med stor makt. Makt är något mycket svårt att kontrollera. Hur lätt blir det inte att makten kontrollerar oss! När en människa börjar få makt, pengar, inflytande, anseende, blir det ofta så att makten äger henne i stället för att vara något som hon själv förfogar över.

Sådan var Nebukadnessar. Han var framstående på många sätt. Initiativrik, duktig. Men makten steg honom åt huvudet. Han gjorde sådant som visar att han ansåg sig vara mer än en människa. Han reser denna gyllene staty på Duraslätten. Den skulle vara ett synligt tecken på hans makt. Men syftet var också att ena staten. Genom en religiös ceremoni vid denna staty skulle allas uppmärksamhet riktas på staten och på hans makt.

Statyn var 30 meter hög och tre meter bred enligt våra räknemått. På Daniels tid räknade man i alnar. En aln var unge-fär en hal meter. Statyn var 60 alnar hög och sex alnar bred. I Bibeln är talet sex människans tal. Det är syndens och svaghet-ens tal i motsats till sju som är gudomens och fullkomlighetens tal. I Bibelns sista bok har vildjuret talet 666. Detta tal sex, tre gånger upprepat, är uttrycket för en intensiv, men maktlös längtan efter gu-domlighet, fullhet och kraft. Men den sataniska treenig-hetens traktan efter att inta Guds plats (draken och de två odjuren, se Upp 13), är dömd att misslyckas. Satan kan inte nå talet sju, Guds tal. Men han kan nå 666. Talet 666 symboliserar kul-mineringen av människans utveckling i hennes uppror mot Gud.

Denna staty som Nebu-kadnessar reste var en bild av hur människan missbru-kar sin makt. Nebukadnessar som skulle styra sina undersåtar, han våldför sig på dem. Här är den totalitära staten. Nebukad-nessar ger order att alla måste falla ned och tillbe denna gyllene staty.

När en stat vill få full kontroll över människor måste den också kontrollera deras religion. Det finns två sätt att göra detta på. Det att ha en officiell religion i vilken alla måste ta del. Det andra är att göra staten till religion.

Romarna gjorde så, och de tillbad Caesar. Tyskarnas ropande av "heil Hitler" och kinesernas läsande i Maos lilla röda är reli-giösa uttryck för att dyrka staten, härskaren, diktatorn.

Vi hittar Nebukadnessar i många moderna stater, där makten fått makt över diktatorer. Vi hittar också den gyllene statyn –dyrkan och tillbedjan av makten, framgången, vetenskapen, där människan strävar att i egen kraft nå över till det gudomliga, men där allt som hon når fram till i stället vänds mot henne själv och krossar och slår ned.

Vi hittar också i många totalitära stater den brinnande ugnen. Hitler hade sådana. Ännu fler fanns i Ryssland och i Kina. Och där den brinnande ugnen inte finns i bokstavig mening, där finns den ändå. Den brinnande ugnen – det är ju hotet mot alla som inte vill göra som alla andra gör. Hotet mot dem som vågar gå mot strömmen och inte böjer knä för de åsikter som basune-r ut idag. Tyck som vi eller gå under.

På Duraslätten, där den gyllene statyn var rest, blir nu ett mass-möte. Satraperna, guvernörerna och ståthållarna, rådgivarna, skattmästarna, domarna, uppsyningsmännen och alla andra makt-havare samlas dit (v 2). Ja, också representanter för alla folk, na-tioner och språk (v 7). En härold ropar med hög röst ut Nebu-kadnessars befallning. Alla måste falla ned och tillbe den gyllene statyn när musikinstrumenten spelar upp. Och den som inte fal-ler ned skall kastas i den brinande ugnen.

När härolden ropat ut sitt budskap blir det tyst. Alla står i väntan på vad som skall ske. Då får man höra hur hornen, pi-porna och cittrorna sätter igång. Och lutorna, psaltarna, säck-pipsblåsarna följer efter. En stor orkester! Hur lät det, tror ni? Ljuvligt som Göteborgs symfoniorkester? Eller jämmerligt med gälla, skärande, gnisslande toner? Men ingen tänker på om detta är vackert

eller inte. Alla gör en enda sak: De faller ned på sitt ansikte inför den gyllene statyn.

Det är bara en som står upp. Det är Nebukadnessar. Han ser ut över människomassorna. Tusen, kanske tiotusen, kanske än-nu fler. Alla har fallit ned på sina ansikten. Alla lyder Nebukadnessars order.

Nebukadnessar måste känt sig stolt.
Uppfylld av sin egen härlighet.
Berusad av makt.
Ingen vågar trotsa honom.
Ingen?

Jo, tre män står långt borta, dold för Nebukadnessars blickar.
Tre män som vågar trotsa kungen.
Tre män som vågar visa sin egen tro.
Tre män – Shadrak, Meshak och Aved-Nego.

Rasta och BE-grunda!

Kan man hitta en liknande scen i världen idag?
Kan du se dig själv stå på slätten?
Dras du med av musikens dunk-dunk?
Är du rädd för de mäktige?
Gör du som alla andra? Vågar du stå upprätt?
Står du i skuggan av någon med makt – av en som vill bli stor och glänsa och som ser ner på andra? Hur känner du dig där?

Be

Herre, hjälp mig att inte vara en lekboll för starka människors vilja.
Gör mig modig, djupt förankrad i dig.
Hjälp mig att se att vad som än händer
så är jag i dina händer.